

Schimbări pozitive în unele domenii de activitate a Organizațiilor Societății Civile. Unde mai trebuie să avansăm?

Problemele cu care se confruntă Organizațiile Societății Civile (OSC), modul de dezvoltare al acestora, progresele și deficiențele înregistrate în perioada decembrie 2021 – noiembrie 2022, precum și particularitățile cooperării OSC-urilor cu autoritățile publice au fost abordate astăzi, în cadrul evenimentului de prezentare a Raportului de țară [CSO Meter Moldova 2022](#), organizat de Asociația Promo-LEX.

Raportul reflectă evoluțiile cheie constatate în mediul de

activitate al OSC-urilor din Republica Moldova raportate la 32 de standarde internaționale din domeniu, grupate pe 11 domenii: *libertatea de asociere, tratament egal, acces la finanțare, libertatea de întrunire pașnică, dreptul de a participa la luarea deciziilor, libertatea de exprimare, dreptul la viața privată, obligația statului de a proteja, suportul acordat de stat, cooperarea Stat-OSC și drepturile digitale.*

Potrivit Raportului, per general, în anul 2022, în mediul de activitate al OSC-urilor au avut loc schimbări pozitive, comparativ cu anul precedent. În același timp, multe probleme semnalate în anii precedenți sunt încă nerezolvate.

În domeniul *Libertății de asociere*, principalele deficiențe se referă la procedura de înregistrare, care ar trebui îmbunătățită prin digitalizare și simplificarea formalităților. *Libertatea de întrunire* se bucură de un cadru legal foarte bun. În același timp, după ce a trecut peste restricțiile impuse în timpul pandemiei, a suferit noi limitări în timpul stării de urgență, când Comisia pentru Situații Excepționale a obținut dreptul de a interzice complet întrunirile. În privința *Accesului la finanțare*, deși standardele legale sunt în mare măsură îndeplinite, situația practică nu este favorabilă pentru a permite OSC-urilor să acceseze în mod semnificativ finanțare din diverse surse.

Totodată, domeniile unde se atestă mai multe deficiențe sunt: *Suportul acordat de stat, Drepturile digitale și Cooperarea stat-OSC*. În domeniului *Cooperarea stat-OSC*, ca și anul trecut, se atestă lipsa unui cadru strategic de dezvoltare al OSC-urilor și lipsa unui cadru funcțional instituționalizat de cooperare cu instituțiile statului. *Drepturile digitale* au înregistrat o mică creștere în urma inițierii dezvoltării Strategiei de transformare digitală pentru anii 2023–2030. La capitolul *Suportul acordat de stat*, Guvernul a aprobat Regulamentul-cadru privind mecanismul de finanțare nerambursabilă pentru proiectele organizațiilor necomerciale,

iar Parlamentul a modificat legislația privind filantropia și sponsorizarea.

În privința *Libertății de exprimare*, Parlamentul a inițiat un amplu proiect de amendamente destinat protejării mediului informațional, care, dacă ar fi fost aprobat în varianta inițială, ar fi creat premise semnificative pentru restrângerea libertății de exprimare.

Pe de altă parte, au fost înregistrate și câteva evoluții pozitive, care au rezonat cu recomandările anterioare ale CSO Meter, printre acestea se numără: introducerea posibilității de depunere online a documentelor pentru înregistrare; reluarea activității Comisiei de certificare pentru utilitate publică; adoptarea amendamentelor privind incriminarea infracțiunilor motivate de prejudecată; inițierea de către Ministerul Justiției a elaborării unei noi legi privind accesul la informație.

Printre principalele recomandări pentru fiecare dintre cele 11 domenii monitorizate sunt: aprobarea de către Guvern a unui nou document strategic pentru dezvoltarea societății civile, care să includă și acțiuni nerealizate în strategia anterioară (SDSC 2018–2020); dezvoltarea unui registru de stat modern, interoperabil, pentru unitățile juridice, care va integra OSC-urile și va simplifica procesul de înregistrare; îmbunătățirea transparenței și participării OSC-urilor la luarea deciziilor prin dezvoltarea unei platforme online unificate, care să includă informații actualizate despre inițiativele legale în toate etapele și toate modificările de la introducere până la adoptare, modificarea cadrului legal privind accesul la informații de interes public în baza Convenției Consiliului Europei, ajustarea cadrului legal privind antreprenoriatul social și altele.

Raportul poate fi accesat [aici](#).

Raportul a fost elaborat în cadrul Proiectului „CSO Meter: O busolă pentru un mediu favorabil și împuternicirea OSC-urilor”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Proiectul este implementat de Centrul European pentru Dreptul Non Profit (ECNL) și partenerii săi: Asociația Promo-LEX în Moldova; Centrul de Asistență Anticorupție al Transparency International în Armenia; MG Consulting LLC în Azerbaidjan; Institutul Societății Civile din Georgia; și Centrul de Cercetare Politică Independentă din Ucraina (UCIPR).